

# מיקרו א

פרק 5 - השפעות ההכנסה והתחלופה - פיצויים וניכויים - היקס וסלוצקי

תוכן העניינים

1. כללי ..... 1

## פיצויים:

## שאלות:

- (1) צרכן בעל פונקציית תועלת:  $u(x, y) = xy$ . מחיר שני המוצרים – 2 ₪ והכנסתו 120 ₪. כעת עלה מחיר מוצר X ל-8 ₪. הוצע לתת לצרכן פיצוי שישמור על תועלתו המקורית (פיצוי היקס). מהו גובה הפיצוי הדרוש?
- (2) צרכן בעל פונקציית תועלת:  $u(x, y) = 2x + y$ .  $P_x = 3$ ,  $P_y = 1$  והכנסת הצרכן 120 ₪. כעת התייקר מחיר מוצר X ל-5 ₪. הוצע לתת לצרכן פיצוי שישמור על תועלתו המקורית (פיצוי היקס). מהו גובה הפיצוי הדרוש?
- (3) צרכן בעל פונקציית תועלת:  $u(x, y) = 2x + y$ .  $P_x = 3$ ,  $P_y = 1$  והכנסת הצרכן 120 ₪. כמה יהיה מוכן הצרכן לשלם עבור הזכות לרכוש את מוצר X במחיר של 1 ₪?
- (4) מירי בעלת העדפות המיוצגות על ידי פונקציית תועלת:  $u(x, y) = \sqrt{x} + \sqrt{y}$ . נתון כי:  $P_x = 8$ ,  $P_y = 2$ ,  $I = 4000$ . כמה תהיה מירי מוכנה לשלם עבור הזכות לרכוש את מוצר X במחיר של 6 ₪?
- (5) רינה בעלת העדפות המיוצגות על ידי פונקציית תועלת:  $u(x, y) = \min(x, 2y)$ . נתון גם:  $P_x = 4$ ,  $P_y = 2$ ,  $I = 120$ . כמה תהיה רינה מוכנה לשלם עבור הזכות לרכוש את מוצר X ב-50% הנחה?
- (6) כוכבית בעלת העדפות המיוצגות על ידי פונקציית תועלת:  $u(x, y) = \min(\alpha x, \beta y)$ . במצב המוצא פועלת כוכבית באופן רציונלי ורוכשת 100 יחידות ממוצר X ו-300 יחידות ממוצר Y. א. כמה תהיה כוכבית מוכנה לשלם עבור הזכות לקבל הנחה של 5 ₪ במחיר מוצר X? ב. כמה תהיה כוכבית מוכנה לשלם עבור הזכות לקבל הנחה של 5 ₪ במחיר כל אחד מהמוצרים? ג. כמה פיצוי תבקש במידה ויעלה מחיר מוצר Y ב-6 ₪ ליחידה?

- (7) צרכן בעל העדפות המיוצגות על ידי פונקציית תועלת:  $u(x, y) = 4x^2 + y^2$ .  
 $I = 1200$ ,  $P_x = 6$ ,  $P_y = 6$ . מוצר  $X$  = עגבניות, מוצר  $Y$  = מלפפונים.  
 כעת נוצר מחסור מוחלט של עגבניות בשוק ( $X$ ).  
 מה גובה הפיצוי שיש לתת לצרכן על מנת לשמור על תועלתו המקורית (פיצוי היקס)?
- (8) צרכן בעל העדפות המיוצגות על ידי פונקציית תועלת:  $u(x, y) = 4x^2 + y^2$ .  
 $I = 1200$ ,  $P_x = 6$ ,  $P_y = 6$ . מוצר  $X$  = עגבניות, מוצר  $Y$  = מלפפונים.  
 כעת נוצר מחסור חלקי של עגבניות בשוק ( $X$ ) המאפשר לצרכן לרכוש עד 120 ק"ג עגבניות.  
 מה גובה הפיצוי שיש לתת לצרכן על מנת לשמור על תועלתו המקורית (פיצוי היקס)?
- (9) נורית הולכת לקולנוע לצפות בסרטים ( $X$ ) ולאכול פופקורן ( $Y$ ). לנורית העדפות המיוצגות על ידי פונקציית תועלת:  $u(x, y) = \min(x, 2y)$ .  
 נתון כי:  $P_x = 40$ ,  $P_y = 20$ , ולרשותה תקציב של 500 ₪. כעת מציעים לנורית להיות חברה במועדון "הסרט הטוב" ולקבל כרטיס קולנוע במחיר של 30 ₪ לכרטיס ופופקורן כאוות נפשה ללא תשלום.  
 כמה תהיה נורית מוכנה לשלם כדמי חברות?
- (10) צרכן בעל העדפות המיוצגות על ידי פונקציית תועלת:  $u(x, y) = xy$ .  
 מחיר שני המוצרים – 10 ₪ והכנסתו 100 ₪.  
 כמה יהיה מוכן לשלם הצרכן עבור הזכות לרכוש את מוצר  $y$  במחיר של 6.4 ₪?
- (11) צרכן בעל פונקציית תועלת:  $u(x, y) = xy$ . מחיר שני המוצרים – 2 ₪ והכנסתו 120 ₪. כעת עלה מחיר מוצר  $X$  ל-8 ₪. הוצע לתת לצרכן פיצוי שישמור על הכנסתו הריאלית המקורית (פיצוי סלוצקי).  
 א. מהו גובה הפיצוי הדרוש?  
 ב. האם פיצוי זה גבוה או נמוך מפיצוי היקס?  
 ג. מה קרה לתועלת הצרכן?
- (12) צרכן בעל פונקציית תועלת:  $u(x, y) = 2x + y$ .  $P_x = 5$ ,  $P_y = 1$  והכנסת הצרכן 120 ₪. כעת התייקר מחיר מוצר  $Y$  ל-2 ₪. הוצע לתת לצרכן פיצוי שישמור על הכנסתו הריאלית המקורית (פיצוי סלוצקי).  
 א. מהו גובה הפיצוי הדרוש?  
 ב. האם פיצוי זה גבוה או נמוך מפיצוי היקס?  
 ג. מה קרה לתועלת הצרכן?

- (13) רינה בעלת העדפות המיוצגות על ידי פונקציית תועלת:  $u(x, y) = \min(x, 2y)$ . נתון גם:  $P_x = 4$ ,  $P_y = 2$ ,  $I = 120$ . מחיר מוצר X הוזל ב-50%. הוצע לקחת מרינה תשלום (ניכוי) שישמור על הכנסתה הריאלית המקורית (ניכוי סלוצקי).  
 א. מהו גובה הניכוי הדרוש?  
 ב. האם ניכוי זה גבוה או נמוך מניכוי היקס?  
 ג. מה יקרה לתועלתה של רינה?

### תשובות סופיות:

- |      |                                               |
|------|-----------------------------------------------|
| (1)  | 120 ₪.                                        |
| (2)  | 0.                                            |
| (3)  | עד 60 ₪.                                      |
| (4)  | 250 ₪.                                        |
| (5)  | עד 48 ₪.                                      |
| (6)  | א. 500 ₪.      ב. 2,000 ₪.      ג. 1,800 ₪.   |
| (7)  | 1,200 ₪.                                      |
| (8)  | 1,200 ₪.                                      |
| (9)  | 200 ₪.                                        |
| (10) | 20 ₪.                                         |
| (11) | א. 180 ₪.      ב. גבוה.      ג. עלתה.         |
| (12) | א. 240 ₪.      ב. אין הבדל.      ג. לא תשתנה. |
| (13) | א. 48 ₪.      ב. זהה.      ג. לא תשתנה.       |